

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicæ Sive Ivs Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

II. De Die, seu Tempore feriato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62672](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62672)

solutionem contrahere præsumat; cùm ex una communis TT. sensus sit, graviter peccare eum, qui in excommunicatione majore administrat aut recipit Sacramentum: Matrimonii autem Sacramentum sibi mutuo administrant & recipiant ipsi contrahentes, Navarrus Manual. cap. 22, n. 81. Sanchez Lib. 7. disp. 26, q. n. 3. & Pontius Lib. 6. cap. 10. n. 2. idem ferè docentes de ligato excommunicatione minore; quod Sacramentorum receptio etiam huic sub gravi peccato sit interdicta e. fin. V. Peccat autem, de Clerico excom. vel deposit.

ARTICULUS II.

De Die, seu Tempore feriato.

SUMMARIUM.

27. Ratio Nuptiarum prohibitionis certis temporibus:
28. Quæ olim satis ampla,
29. A Concil. Tridentino restricta sunt,
30. Saltē quoad benedictiones & solennitates nuptiarum.
31. Imò, spectato Jure antiquo, etiam quoad contractum,
32. Permissum moderno,
33. Et usū plurim Ecclesiistarum:
34. Non etiam Germania nostra.
35. Nuptiarum prohibito ab initio prime hore noctis Feria IV. Cinerum:
36. Utī & primā Adventus Dominicā inchoatur.

27. **N**uptialia foedera cum solennitate, conviviis, choreis, aliisque lœtitiae, aliquando satis effrenatae, signis plerumque

Gentium moribus iniri, animadvertis Ecclesia, sacrationibus anni diebus, quibus Fideles Orationibus, Jejuniis, Vigiliis & cæteris Pœnitentiæ operibus liberi vacare & intentiores esse, optat, nuptias, quod à spiritualibus illis exercitiis nimium abstraherent, interdixit, Cujusmodi dies & tempora, olim satis

28.

ampla, hodie angustioribus terminis sunt conclusa; olim enim nuptiarum interdictum, quod inter primam Dominicam Adventus & Epiphaniam, inter Dominicam Septuagesimam & Octavam Paschæ, & aliquando inter feriam secundam Rationum & Octavam Pentecostes intercedebat, tempus omne: & præterea duas tréves hedomadas, Nativitatem S. Joannis Baptista antecedentes, complectebatur, can. Non oportet 8. & 10. Sc. 33. q. 4. c. Capellanus 4. §. Quia ergo, de Febris &c. Hodie verò ab Adventu tantum usque ad Epiphaniam & à feria quarta Cinerum usque ad Octavam Paschatis inclusivè, ea nuptiarum prohibito observatur, ex decreto S. Synodi Tridentinæ Sess. 24. cap. 10. de Ref. Matrim. Quod, 30. & antiquò etiam Jure, diebus illis nuptiales benedictiones & cæteras solennitates, ad pompam & lœtitiae contestationem comparatas, prohibitas: & contra celebrationem sponsalium, eorumque vi contrahendi matrimonii publicas denuntiationes permissas, nemo facile in controversiam vocat.

Dubium autem controversumque est, an illicitus etiam sit ipse contractus matrimonialis; hunc enim etiam interdictum, cum Joan. Andr. in c. Capellanus cit. n. 3. & Holtiensi, in Summa, ad hanc Rubricam num. 3. aliqui Doctores volunt, præcipue nixi autoritate D. Thomæ, id non obscurè tradentis in 4. dist. 32. q. unic. art. 5. questione, 4. & satis claro Jure can. Non oportet & aliorum

liorum textuum *cit.*, uxorem duci & nuptias celebrari generaliter prohibentium: & c. *Capellanus cit.*, ubi ex tempore interdicti suspendi indistincte dicuntur. Id ipsum suadent ratione; quod matrimonium celebrari debeat in facie Ecclesiarum: in qua non minusquam cum benedictionibus celebrari eodem tempore prohibetur. Sed haec satis levia sunt; quia matrimonium, quod solo Parochio & testibus presentibus sine benedictione, & ultra pompa, laetitiaque signis initur, in facie Ecclesiarum celebrari Jure censetur. Majorem vim habent *cann. cit.* & ita sine ulla alia solennitate contracti matrimonii, non quidem valori, sed honestati adversantur: idque sacris illis annis temporibus, Jure saltem antiquo, illicitum fuisse, persuaserunt Pontio *Lib. 6. de Matrim. cap. 8. n. 7. & Palao Tract. 28. disp. 4. p. 2. §. 1. n. 4.* Sed quidquid fancitum aut receptum fuerit Jure aut moribus antiquis

32. Recentiori Jure c. *Capellanus cit.* & novissimis decretis Concilii Tridentini, antiquas solennia nuptiarum prohibitions diligenter ab omnibus observari, praeipientis *cap. 10. cit.* & *can. 11. Seb. cit.* temporibus istis solennitates duntur, sive nuptialis benedictio cum solenni traductione sponsarum, convivis, choreis: non ipse matrimonii contractus, aut etiam consummatio est interdicta. Unde moderno Jure praeceps spectato, quocunque anni tempore matrimonium, praemissis etiam consuetis denuntiationibus, contrahenda fidelibus posse, cum *Glossa in c. cit. V. Quocunque, Panormit. ibid. n. 4. Sylvestro V. Matrimonium 7. q. 2. d. 2. Navarro Manual. cap. 21. n. 71. & aliis defendit Henriquez Lib. 11. cap. 16. n. 2. Sanchez Lib. 7. disp. 7. n. 12. & huic alias, ubi potuit, contrarius Pontius *cap. cit. n. 8. euangue fecutus Palao cit.**

n. 4. Quod DD. isti firmant imprimis Cardd. Concilii Interpp. declaratione; deinde usu plurium Ecclesiarum, in quibus matrimonii, quoconque tempore contrahantur, interesse Parochi permittuntur: & demum ratione; quod coniugia ita iniri permitti, omnino convenienter fuerit ad evitanda pericula gravium peccatorum.

Verum, quia pericula haec in regionibus Septentrioni vicinioribus, vel ignorantur, vel non magni aestimantur, in multis Germaniae nostrae dioecesibus ejusmodi usus non viget. Imo confutidine ei contraria Parochi matrimonii, etiam absque ullis laetitia signis celebratis, non assunt extra calum necessitatis, vg. cum in articulo mortis constitutas ad legitimandas lobos, aut miles statim discessurus ducit concubinam, ut variorum Germaniae nostrae TT. testimonii adductis comprobat Gobat *Exponent. Tract. 9. n. 71.* Imo istiusmodi etiam casibus Ordinarii consensem, ubi potest, requiri continevisse, omni exceptione major testis est Laiman. *Lib. 1. Tract. 10. p. 4. cap. 15. n. 1.*

In dubium etiam vocari solet, à qua diei hora Adventus & solennium nuptiarum prohibitionem incipiat. Feria quartâ Cinerum prohibitionem istam à media nocte, sive finita ultima hora tertia, & incipiente prima hora quartâ feria inchoari, ferè consentiunt DD. & Teutonum, nuptialibus solennitatibus feria tertia usque ad medium noctem liberrime indulgentium, moribus est receptione, teste laudato Gobat *n. 74.* In Advento autem pridie primæ ejus Dominicæ, sicut Officium, sic etiam solennium nuptiarum prohibitionem, de Jure & seclusa confutidine *cit. Sanchez n. 2.* à primis Vesperis: Pontius autem *cit. cap. 8. n. 5.* post eas & sicut feria quartâ Cinerum, à media

media nocte vult inchoari; quod Tridentini decretum & Jura antiquiora, nuptias ab Adventu prohibentia, interpretationem accipiunt à Concilio Ravennatense XI. celebrato sub Clemente V. prohibitionem illam inchoari afferente ab Adventus primâ Dominicâ: quam à media nocte inchoari, certum est. Unde Dominicam instantem antecedente Sabbatho totò nuptias celebrare fideles, spectatò Jure, possent: & fortassis in Germania quandoque celebrentur, si earum solennitati carniprivium & Sabbathinæ diei veneratio non obstareret.

ARTICULUS III.

De Criminibus Conjugium Impedientibus.

SUMMARIUM.

37. Varia crima matrimonio obstant.
38. Id impediunt I. Fornicatio cum consanguinea uxoris vel sponsæ,
39. II. Raptus alienæ sponsæ,
40. Igitusque in rapum consensus:
41. Saltum, si sponsa sit de presenti,
42. III. Cedes propria uxori,
43. Facta auctoritate propriâ:
44. Etiam si ea in adulterio sit depressa.
45. Cade mariti impedimentum induci, quidam negant.
46. Melius alii affirmant.
47. IV. Presbytericidium.
48. V. Matrimonium cum Moniali.
49. VI. Susceptio prolis sua ex Baptismo sine necessitate.
50. VII. Panitia publica.
51. VIII. Prolis sua intercessio.
52. Testimonium Navarri de horum crimineum impedimentis,
53. Consuetudine sublatio.

Varia sunt crima, producentia impedimentum nuptiale: quorum quædam, ut in iuri conjugis mortem Machinatio, Adulterium cum contractu vel promissione matrimonii, istius contractus Clandestinus & Raptus, contrahendi matrimonii animo perpetratus, matrimonii valori: alia complura eorum honestati duntaxat obstant. Posteriorum

Primum est Incestus, commisus cum consanguinea suæ uxoris vel cum consanguineo sui mariti c. 1. & c. Transmissio 4. de Eo, qui cognovit consang. uti & Fornicatio sponsi de futuro cum sponsa suæ consanguinea, huic primò gradu conjuncta, hoc est, cum sponsa matre, filia vel sorore: & sponsa cum primi gradus consanguineo, hoc est, cum patre, filio vel fratre sponsi, c. Veniens 2. eadem Rubric. Ex cuiusmodi criminis ortum nuptiale impedimentum supra Tit. 13. à n. 4. est declaratum.

Secundum, Raptus alienæ sponsæ; istius enim raptori, non cum rapta duntaxat, sed etiam cum alia quacunque matrimonii ineundi jus ademptum est can. Statutum 27. q. 2. verbis, Statutum est à sacro conventu, ut, si quis sponsam alterius rapuerit, sine spe conjugii maneat: & qui ex ipsis interpretationem accipit, can. Si autem 36. q. 2. Rationem reddit Sotus in 4. disp. 27. q. unica, art. 1. quod, qui alienum conjugium perturbare ausus est, proprii contrahendi jure merito privetur; ut in eo, in quo deliquit, puniatur, c. Cum olim 33. de Offic. deleg.

Idem cuicunque alteri viro nubendi impedimentum etiam à sponsa rapta, si raptori consentiat, contrahi, cum Sanchez Lib. 7. de Matrim. disp. 12. n. 44. vult Palao cit. p. & §. 2. n. 9. & sa tis clare à contrario deducitur argumentum defumitur

M m EX can.